GAZETA
Wielkiego Xięstwa
POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 223. — We Wtorek dnia 24. Września 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 21. Września. Wyjechał stąd Xiążę Lynar do Drezna.

Wiadomości zagraniczne.

Austrya.

Z Pragi, dnia 15. Września.

Z Münchengrätz nadeszły tu pod datą onegdajszą o nastąpionym tam zjeździe głów ukoronowanych, następujące wiadomości: „N. Cesarz Rossyjski stanąwszy d. 10. Września o godzinie 1. w Görlitz, odbył drogę mil 10 z Görlitz do Münchengrätz na nowym trakcie górzystym w przeciągu 6 godzin i stanął o godzinie 7½. wieczorem na zamku w Münchengrätz. N. Cesarz nasz wyjechał był na spotkanie dostojnego Sprzymierzeńca swego w kierunku ku Liebenau i obaj Monarchowie przybyli w sześciokonnym pojeździe Cesarza naszego. Sto i jeden wystrzałów z dział i huczna muzyka wojskowa zwiastowały przybycie NN. Panów. Jéj Cesarska Mość Cesarzowa i Królowa wraz z Wielkim Xięciem i W. Xiężniczką Weimarską przyjmowała obydwóch Cesarzów na wschodach. Najdostojniejsze zgromadzenie zostało odtąd jeszcze powiększone przez przybycie w nocy z d. 11. na 12. J. K. M. Następcy tronu pruskiego. Najjaśniejsi Państwo zamieszkują zamek Waldstein i obiadują codzień razem z liczbą gości do stołu Ich wezwanych. Wieczory przepędzają zazwyczaj u N. Cesarzowéj. Na teatrze zamkowym towarzystwo aktorów z Pragi zwołanych dało wczoraj wyborne przedstawienie. W niedzielę dana będzie opera, a we wtorek powtórnie sztuką komiczna. Bytność Najjaśniejszych Państw pociąga naturalnie za sobą obecność wielu znamienitych do dworów Ich należących urzędników. Ze strony austryackiéj znajdują się tu w orszaku Cesarskim: Naddozórca artyleryi Hr. Creneville zastępujący miejsce Nadmarszałka dworu, Nad-Ochmistrzyni dworu Hrabina Łazańska, Generalny Adjutant Pułkownik Apel, Dyrektor gabinetu Mantin; oraz Kanclerz dworu i państwa Xiążę Metternich z małżonką, tutejszostronny Poseł przy dworze Cesarsko-Rossyjskim, Hr. Ficquelmont, Poseł Cesarski, Baron Binder von Kriegelstein. Przybył tu także Nadburgrabia, Hr. Chotek, który N. Cesarza Rossyjskiego na granicy przyjmował. W orszaku N. Cesarza wszech Rossyi znajdują się: Xiążę Wołkoński, Generalni Adjutanci Hr. Benkendorf, Hr. Orłow, Generał Adlerberg, Pułkownik Xiążę Suwarow, Xiążę Menczykow i t. d. Z pomiędzy dyplomatów rossyjskich

wymieniamy tu tylko: Wice-Kanclerza Hr. Nesselrode, rzeczywistego Radzcę Stanu Barona Säken, Radzcę Stanu Barona Brunnow, Hrabiego Chreptowicza, Radzcę legacyi Hr. Medem, oraz Cesarsko-Rossyjskiego Posła przy dworze Cesarsko-Austryackim, Pana Bailli-Tatiszewa. — W orszaku J. K. M. Następcy tronu pruskiego znajduje się Pułkownik Gröben. W służbie JJ. CC. MM. Wielkiego Xięstwa Sasko-Weimarskiego znajdują się Pułkownicy Vitzthum i Beulivitz, oraz dama dworu Baronowa Fritsch.

Z dnia 17. Września.

Z Münchengrätz donoszą pod datą onegdajszą: „Dnia 13. m. b. przed południem urządził tu na rozrywkę dla Najdostojniejszych i Dostojnych gości Hrabia Waldstein wielkie polowanie, w którém jednak nasi Najjaśniejsi Cesarstwo dla niepogody udziału nie mieli. Nazajutrz udali się obaj Monarchowie wraz z J. K. M. Następcą tronu pruskiego, W. Xięciem Sasko-Weimarskim i z przybyłym tu onegdaj Xięciem Naussau do zwierzyńca Hrabiego Waldstein na polowanie jeleni. Nasz Cesarz zawiózł sam w kolasce na dwie osoby Cesarza Mikołaja tamże. Dopiero o godzinie 4téj z południa wrócili NN. Państwo z polowania. Wieczorem bawili się na herbacie u Cesarzowéj. Dzisiaj zrana był konsystujący tu batalion strzelców na paradzie kościelnéj, po odbyciu któréj oglądanym został przez Cesarza. Potém batalion ten wyszedłszy za miasto, odbywał obroty wojenne, którym Cesarz Rossyjski piezo był przytomny. Wieczorem dano na zamku przez towarzystwo aktorów z Pragi zwołanych, celujące przedstawienie opery „l'Inganno felice“ przez Rossyniego, w języku włoskim.

S z w a j c a r y a.

Z Zürych, dnia 11. Września.

Na posiedzeniu wczorajszém Sejmu zjednoczonego złożyli przysięgę wierności Deputowani Neuchatelscy, dawszy wprzód tę deklaracyą, że Stan ten konferencyą Sarneńską uważa za rozwiązaną i od niéj się odłącza. Ponieważ przez wyprawienie Posłów Neuchatelskich na Sejm zjednoczony dopięto celu zamierzonego przez militarne osadzenie kantonu Bazylejskiego, uchwalono jednozgodnie, aby wojska mające się doń udać, cofnięto i rozpuszczono. Wzięto do protokułu oświadczenie Posłów Neuchatelskich, że przez wyprawienie Posłów na Sejm żaden nie miał powstać uszczerbek dla całości ustaw Neuchatelskich i dla praw Króla Pruskiego. — Kommissya Sejmu zjednoczonego ustanowiona dla spraw Bazylejskich w sprawozdaniu swojém o zapłaceniu kosztów interwencyi o to wniosła, ażeby Sejm zjednoczony postanowił, aby koszta okkupacyi od 1. Marca 1832. aż do 30. Kwietnia 1833. r. (w ilości 260,709 złt.), jako téż koszta za trzecią d. 5. Sierpnia 1833. r. postanowioną okkupacyą, jedynie na miasto Bazyleę spadały, które ma być zniewolone, całą summę w przeciągu 4 tygodni po wydaniu odezwy téj wypłacić; co gdy nastąpi, ustanie także militarne osadzenie miasta Bazylei.

W ł o c h y.

Z Ankony, dnia 1. Września.

Gazety francuzkie głoszą: Wojska papiezkie zajmą obóz ćwiczenia pod Pesara; Romagnę całą osadzą wojska austryackie. Nocy onegdajszéj policya tutejsza znowu nadzwyczaj była czynna i zbadała domy obywateli Schelini, Lesti i Candelara; pierwszego przyaresztowano i zaprowadzono do więzienia w San Leo; Lesti zemknął i ukrył się podobno w dobrach swoich; Candelary policya więcéj nie fatygowała. Zresztą papierów u tych osób nie znaleziono. Wedle pogłoski miały one uczestniczyć w uknutym tu spisku, celem zamordowania całéj załogi francuzkiéj. Wszakże oficerowie francuzcy temu wierzyć nie chcą, lubo General Cubiéres użył środków ostrożności i przeciw wszelkiéj napaści się zabezpieczył; kazał on między wojsko 30,000 ładunków podzielić. Patrule i straże stoją wszędzie z ostro nabitą bronią.“

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 14. Września.

Nadeszła tu Gazeta Nadworna Madrytska pod dn. 5. m. b., zawiera następujące nowsze wiadomości z Yelves pod d. 2. Września: „Wiadomości z Lizbony sięgają aż do d. 31. Sierpn. Dnia 29. General Villaflor cofnąwszy się ustąpił z stanowiska pod Villafranca i założył swoję główną kwaterę w Lumiar przed wielkim obozem Lizbońskim. Armia Dom Miguela dzierzy z jednéj strony Cintrę, z drugiéj Loivos, 2 mile (lieus) od Lizbony. Oddział straży przedniéj z jazdy złożony usadowił się w folwarku Larraugeras. Dnia 30. stał korpus Larochejacquelina w Zamora-Correa, Coruche, Salvatierra i Benaventi; forpoczty onego rozciągają się aż do Setubal i Aldea Gallega. Rozumieją powszechnie, iż postanowił uderzyć na Almadę. Słychać, że armia Miguelistów niebawem atak przypuści na linie pod samą Lizboną.“

Z dnia 15. Września.

(*Najnowsze wiadomości.*) — Journal de Paris, a wedle niego Monitor zamieściły następujące doniesienie: „Otrzymaliśmy dzisiaj

(d. 14.) nadzwyczajną drogą wiadomości z Portugalii. Wojsko Dom Miguela przedsięwziąwszy d. 4. m. b. rozpoznawanie, uczyniło d. 5. ogólne uderzenie na Lizbonę, ktore jednak zostało odparte. Dnia 6. i 7. dzierżyły oba wojska zajęte początkowo stanowiska. Przygotowywano się na powtórny atak.“

Quotidienne opiewa, że dnia 4. wszystkie forpoczty Dom Pedra z stanowisk swoich wyparte do Lizbony się cofnęły, oraz że po zajęciu szturmem dn. 5. wieczorem przez Miguelistów przedmieścia Lizbony, dnia 6. ze świtem Dom Pedro żądał zawieszenia broni aż do d. 7. w południe końcem zawiązania układów.“

Oficerowie polscy nie przyjęci do służby Dom Pedra, wrócili do Bordeaux.

Pismo Generała Dermoncourt o aresztowaniu Xiężnéj Berry, nie mało zajmuje tutejszą publiczność. Chwali w niém grzeczność i uprzejmość Xiężnéj, oraz charakter jéj zupełnie francuzki, a to świadectwo Generała rewolucyjnego może mieć wielki wpływ na opinią publiczną. Ministeryum nie bez obawy zaczyna się zajmować pełnoletnością Henryka V. W Wandei panuje niejakie wzburzenie umysłów i Prefekt w Nantes, Pan Duval, przesłał w téj mierze raport rządowi.

Publiczność tutejsza była ciekawą przemowy, którą Pułkownik Bricqueville, jako dowódzca gwardyi narodowéj w Cherburgu, miał do Króla podczas przybycia jego do rzeczonego miasta. Monitor jeszcze jéj nie umieścił, a Journal de Paris pisze w téj mierze: „Słowa wyrzeczone przez Pana Bricqueville, jako Pułkownika gwardyi narodowéj w Cherburgu, noszą cechę prawego przywiązania do Monarchy; nie przestał wreszcie na téj dobréj przemowie, lecz z nadzwyczajnym zapałem wydał radośny okrzyk; uściskał potém Generała Raumigny, oraz Sekretarza gabinetowego Barona Fain, i najmocniéj zapewnił o przywiązaniu swojém do Króla i teraźniejszéj monarchii.“ Przeciwnie dziennik Courrier donosi z odebranego listu, iż przemowa Pułkownika Bricqueville tchnęła stałością i zupełnie odpowiedziała temu, co był winien dwojakiemu swemu stanowisku, jako Dowódzca gwardyi narodowéj i Deputowany należący do strony oppozycyjnéj. Wprawdzie nie oświadczył się tak, jak z mównicy w Izbie Deputowanych; nic jednak takiego nie rzekł, coby się politycznym jego zasadom sprzeciwiało.

Temi dniami spodziewamy się tu przybycia Pełnomocnika tureckiego. Będzie to pierwszy stały Ambassador przy dworze naszym i wszyscy z ciekawością wyglądamy jego przybycia. Przedewszystkiém ciekawą będzie rzeczą, czyli nie przywiezie urzędowego zawiadomienia dworu swojego o traktacie zawartym między Rossyą a Turcyą.

Słychać, iż General Athalin będzie pełnomocnym Ministrem francuzkim przy dworze Królowéj Donny Maryi.

Rząd hiszpański wysłał fregatę do Viana dla przyjęcia stronników Dom Miguela, którzy chcą oddalić się z Portugalii.

Wielu oficerów, nie będących w czynnéj służbie, prosiło Ministra wojny o pozwolenie wejścia do wojska Dom Pedra. Słychać, iż przychylono się do ich życzenia.

Anglia.

Z Londynu, dnia 13. Września.

Times donosi: „Król Szwecyi idąc za przykładem Anglii i Francyi uroczyście uznał Donnę Maryą Królową Portugalii. Markiz Funchal otrzymał d. 8. m. b. urzędowne udzielenie od Hr. Biornstierna, w którém go upoważnia do oświadczenia młodéj Królowéj i Xiężnie Braganca, że Pan jego, Król Szwecyi, Kawalera Kantzaw mianował Sprawującym interesa przy dworze Lizbońskim i onemu rozkazał, aby się niezwłocznie udał na miejsce urzędowania swego. Hr. Bionstierna dodał oraz, iż wielce zadowolony, że Markizowi to zakomunikować może. Do depeszy Posła szwedzkiego dołączona była nota prywatna do Xiężnéj Braganca, z doniesieniem, że siostra jéj małżonka Xięcia Oskara, przy odejściu tych wiadomości w pożądaném była zdrowiu. Markiz Rezende odebrał podobnie pismo od Posła bawarskiego w Londynie, w którém tenże Markiza uprasza, aby Xiężnie Braganca, jako bliskiéj krewnéj domu Królewskiego przezeń reprezentowanego, najpokorniejsze złożył w imieniu Posła uszanowanie.

SPROSTOWANIE.

W numerze wczorajszym Gaz. naszéj w artykule z Temps, str. 1196., słup lewy, wiersz 4. zamiast »albo fałszem« miało być »ale to fałszem «

OBWIESZCZENIE.

Wszyscy do utrzymywania inkwaterunku obowiązani gospodarze wzywają się niniejszém, by w czasie teraźniejszéj niebytności garnizonu wojskowego, swe izby inkwaterunkowe wybielić i przyzwoicie wyczyścić kazali.

Poznań, dnia 19. Września 1833.

Magistrat.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Za dobra szlacheckie Ostrowo Nr. 193. w powiecie Inowrocławskim położone, a sukcessorom Pawła Wincentego Gozimirskiego należące, które podług zrewidowanéj taxy na

34,059 Tal. 19 sgr. 10 fen. są ocenione, podał dzierzawca Krysztof Mittelstaedt z Procynia w terminie licytacyjnym 25. Lutego 1832. najwyższe licytum 26,000 Talarów.

Najwięcéj dającemu jednakowoż wyrok przysądzający w umówionym w protokóle licytacyjnym z dnia 25. Lutego 1832. r. sposobie płacenia, dla upłynionych już terminów upłaty i pod warunkami w protokóle z dnia 13. Czerwca roku bieżącego na nowo ustanowionemi, dla tego wydanym być nie może, gdyż warunki ostatnie są wierzycielom szkodliwsze niżeli pierwsze, a względem nich nie wszyscy jeszcze wierzyciele są słuchani.

Dla ustalenia postanowień co do sposobu płacenia wyznaczyliśmy przeto termin na

dzień 11. Stycznia 1834. r.

zrana o godzinie 9téj przed Ur. Ulrich Sędzią Ziemiańskim w naszym lokalu służbowym, na który z pobytu dotychczas niewiadomych wierzycieli realnych pretensyi pod Rubr. II. Nr. 2. 60 Talarów i 1000 Talarów intabulowanych, jako to:

1) Ur. Magdalenę z Porzyckich Niewieścińską, byłą owdowiałą Dobińską i jéj sukcessorów, mianowicie:
   a) Szambelana Ur. Jana Niewieścińskiego,
   b) Ur. Annę z Niewieścińskich Przyłubską,
   c) Ur. Klarę z Niewieścińskich Kiełczewską,
   d) Ur. Felicyana Antoniego Niewieścińskie- Kanonika,
   e) Ur. Józefa Niewieścińskiego,
   f) Ignacego Drzewieckiego, syna Urszuli z Niewieścińskich Drzewieckiéj,
   g) Ur. Melchiora Niewieścińskiego i
   h) Ur. Ewę z Niewieścińskich Kurczewską;
2) sukcessorów Władysława Niewieścińskiego, dla których pod Rubr. III. Nr. 14. zaległa summa kupna 19,050 Talarów jest zaciągniona;
3) Ur. Teofilę z Przyłubskich owdowiałą Chełmicką;

lub ich niewiadomych sukcessorów, cessyonaryuszów, zastaw lub dokumenta posiadających pretensyów pod Rubr. II. Nr. 2. i Rubr. III. Nr. 14. intabulowanych, pod tém zastrzeżeniem zapozywamy, iż we względzie niestawających przyjętém będzie, iż do warunków, które w terminie umówione lub późniéj za prawne uznane będą, przystępują.

Bydgoszcz, dnia 16. Sierpnia 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Z zlecenia tutejszego Sądu Ziemiańskiego ruchomości do pozostałości po ś. p. Janie Tews należące

dnia 4. Października

o godzinie 9. zrana na gruncie pod Nrem 10. w Klinach położonym, najwięcéj dającemu przezemnie przedane będą.

Poznań, dnia 11. Września 1833.

Referendaryusz Berndes, vigore commissionis.

Oberzę nowo-założoną w Wrocławiu na ulicy Św. Wojciecha naprzeciwko Regencyi w bliskości Sądu Nadziemiańskiego, Pocztamtu i Teatru położoną, pod nazwiskiem

„Das Deutsche Haus“

jako nader wygodną poleca łaskawym względom od dnia 1. Października właściciel

Pfeiffer.

Nauczyciel tańców Simon ma honor najuniżeniéj donieść, iż od dnia 1. Października zaczyna się u niego nauka tańców.

Na Kommenderyi u Markusa w gościńcu są do sprzedania krowy żuławskie sztuk 23 i jeden stadnik.

Poznań, dnia 22. Września 1833.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 21. Września 1833.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	$96\frac{3}{4}$	$96\frac{1}{4}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	$98\frac{1}{4}$	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	$101\frac{1}{2}$	—
Wschodnio-Pruskie . . .	—	$99\frac{7}{8}$
Szlaskie	$105\frac{3}{4}$	—

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 23. *Września* 1833.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	15	—	—	1	20	—
Żyto . . .	1	5	—	—	1	7	6
Jęczmień . .	—	20	—	—	—	23	—
Owies . . .	—	15	—	—	—	18	6
Tatarka . .	—	22	—	—	—	25	6
Groch . . .	1	—	—	—	1	2	6
Ziemiaki . .	—	7	6	—	—	10	—
Siana cetnar à 110 ff.. .	—	15	—	—	—	17	6
Słomy kopa à 1200 ff . .	3	10	—	—	3	20	—
Masła garniec	1	5	—	—	1	7	6